

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 18. uri z da umom naslednjega dne in stane celotno 180 K, polletno 90 K, letno 180 K, mesečno 15 K. Inerati po ugovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naročnice pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. Št. št. poštnoskrbni račun št. 11.737.

Na naročila brez denarja se ne jemlje. — Ekspresni se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, nedelja 28. novembra 1920

Številka: 79

Jugoslovenci, danes se odloči usoda naše države!

Kdor hoče, da bo ta naša država močna in edinstvena, naj odda svoj glas za dem. stranko.

Demokratska škrinjica je tretja!

Demokratska lista je bela in obrobljena z narodnimi barvami!

Pred odločitvijo!

Maribor, 27. novembra.

Jutri se bo odločila osoda naše države. Narod je pozvan, da izvoli svoje zastopnike v Ustavotvorno skupščino, kjer se ima odločevati o ustavi. Državo že imamo, manjka ji pa oblika. Ako bi se vodil stvaren in dostojen volilni boj, bi morale stranke že tekom volitev povedati stališče glede ustave. Ako pa pregledamo nebroj časopisov, ki je vodil volilni boj, vidimo le redkokrat kako zvezdo, ki se je pokazala iz ogromnih mas oblakov. Le tu pa tam se je ena ali druga stranka dotaknila stvarnih vprašanj naše bodoče ustave.

Demokratsko časopisje je začelo v početku se baviti z ustavo, a ker je velik del ostalega časopisja navalil na to stranko z demagoškimi frazami, je bilo treba odgovarjati, tako da ni ostalo prostora in časa za resna razmotrivanja.

Stranke, ki niso še imele zastopstev v Narodnem predstavništvu, ali pa ki niso hotele biti odgovorne za dosedanje državno vodstvo, so od nekdanj delale odgovorne demokrate za vse zlo. Res je, da je demokratska stranka napravila tekom pretečenih dveh let kako potezo, ki ni bila po volji vsem volilcem.

Meseca avgusta 1919. se je nudila demokratom prilika, sestaviti močno vlado v zvezi s hrvaškim Narodnim klubom. To zvezo pa bi morali drago odkupiti s tem, da bi spremenili svoj program glede našega narodnega jedinstva in enotnosti države. Narodni klub je zahteval federalizacijo države. V zvezi s Narodnim klubom bi se mogoče uprava naše države nekoliko zboljšala. To bi bil pa samo trenoten uspeh in zlo, ki bi nastalo vsled federalizacije, bi obremenilo ne le nas, ampak tudi naše bodoče rodove. Federalistična država je gospodarska smrt za Slovenijo. Druge dežele, kakor Hrvatska, Vojvodina, Srbija itd. prenesejo federalizem, ker imajo sirovine in živeža dovolj in še preveč. Slovenija pa kupuje žito in ga bo vedno kupovala, Slovenija nima železne rude, pač pa ima močno razvito železno industrijo, Slovenija bo morala v najkrajšem času pošiljati svoje sinove, študirane in neštudirane v druge jugoslov. pokrajine, ker jih ne bo mogla prehranjevati. Ako potegnemo federalistične meje med posameznimi pokrajinami, bo vsaka pokrajina za-se mala državica, ki bo po svoje uredila svoje prilike ter zabranila vsakemu iz druge pokrajine vstop. Ako pa hoče Slovenija vzpevati, mora obveljati v Jugoslaviji

načelo: Vsakemu Jugoslovenu prosto pot po celi državi. Za to odklanjajo demokrate vsak federalizem in zbirajo vse moči za enotnost države.

Vse predpriprave za ustavo na podlagi enotnosti države so dovršene. Manjka še — kar je sicer najbolj važno — da pošlje narod v Ustavotvorno skupščino poslance, ki bodo potrdili ustavo. Iz dosedanjega državnega življenja se lahko učimo, da je bila nesreča za Narodno Predstavništvo, da nismo imeli ene tako močne stranke, ki bi imela veliko večino in ki bi mogla prevzeti državno vodstvo v svoje roke. Kako bi izgledalo delovanje konstituante, ako bi na primer prišlo v njo kakih šest približno enakih strank? Zgodovina nas uči, da taka konstituanta ne bi mogla delati, in da bi vpropastila državo, ako ne bi bila takoj razpuščena. Edina želja vseh, ki si želijo ureditev naše države more biti torej ta, da dobijo velike državotvorne stranke kar največ mandatorov. Dve ali tri najmočnejše stranke morajo napraviti blok ter dati državi ustavo. S tem činom bo država definitivno ustanovljena.

Prepričani smo, da si napredni elementi želijo čimprej ustavo. Pot, po kateri gredo, pa ni povsem prava. V naprednih vrstah se je ceplenje razpaslo. Male stranke, ako so tudi napredne, ne bodo pomenile v Ustavotvorni skupščini nič. Vsak glas, ki je oddan za tako stranko, je zgubljen, zmanjšuje moč demokratske stranke, ki je nositeljica napredne in državotvorne misli, ter pomaga reakcionarjem nasprotnikom jedinstva.

Primorci!

Komu hočete zaupati svojo usodo? Demokratom ali Deržiču? Zbirajte!

Demokrate bom volil...

1. Demokrate bom volil, ker so stranka resnega dela, ki se trudi, da bi postavila državo na trdne noge. Klerikali so kot sokrivi svetovne vojne uničevali življenje in premoženje. Vojne posledice, ki so jih samo oni krivi, pa izkoriščajo za hujskanje nevednih ljudi proti državi in proti drugim strankam. Narodni socialisti so puhloglavi kričarji, ki mislijo, da obstoja politično delo samo v prekučevanju političnih kozlov, v obrekovanju in — v hujskanju. Njih najzdatnejše politično sredstvo je obrekovanje. Vsakemu obetaju deveta nebesa. Ali so to resni ljudje, ako obljublajo, da bodo oni rešili primorsko vprašanje, ko vedo, da bodo imeli v najboljšem slučaju samo enega poslanca. Samostojni kmetje do sedaj tudi niso še pokazali, če so sposobni za resno in težko državniško delo. JDS na je postavila na čelo svojih

list samo preizkušene politike, ki so ustanavljali Jugoslavijo.

2. JDS bom volil, ker so v njen politično zastopani vsi sloji in vsi stanovi. Komunisti, socialni demokralje in narodni socialci so delavska razredna stranka. SKS je kmetijsko razredna stranka, ki napačno misli, da se bodo v konstituenti reševala le kmetiska stanovska vprašanja. SLS je farovško razredna stranka, ki ima v politiki pred očmi edinole koristi duhovščine. Demokrate so proti temu, da bi en stan živel na stroške drugih. Ako hoče postati naša država krepka, mora dati vsem slojem pomoč, da se razvijajo. Za to naslopijo demokrate brezobzirno za odpravo vseh socialnih krivic, kar najbolj dokazuje njihov boj proti veleposestnikom in za agrarno reformo. Tako najuspešnejše delujejo za mirno in sporazumno življenje vseh stanov. JDS je kot vstanovska stranka vzela kandidate iz vseh stanov.

3. JDS bom volil, ker ni demagoška stranka. Edinole shodi JDS in časopisi te stranke so v volilni borbi pokazali, da hoče stranka doseči svoje uspehe s poštenimi sredstvi in z resnico. Hujskanje, podpihovanje, vzbujanje strasti do obrekovanja je JDS prepustila drugim strankam. Strank, ki se niso sramovale za časa volitev v konstituentno Jugoslavijo, z vpitjem in razsajanjem mlatiti prazne slame, seveda tudi ne bo sram poslali v Beograd na ustavotvorno skupščino praznih snopov. Kandidati JDS niso nikomur obljubili nebes, pač pa bodo po najboljših močeh in najčistejši vesti storili vse, da se naša država čimprej otrese strašnih vojnih posledic ter da nastanejo za naše državljane srečnejši in boljši časi.

4. Demokrate bom volil, ker so najmočnejša stranka v državi, ki bo stela v ustavotvorni skupščini najmanj 150 poslancev. Proti njej ali brez nje ne bo mogel nihče vladati. Slovenskih klerikalcev bo v bodočem parlamentu le okoli 16, ki se bodo med 416 poslanci kar izgubili. Tudi socialnih demokratov ne bo veliko v parlamentu. Ravnotako sam svoj glas zavrže, kdor voli komuniste ali narodne socialiste. Zelo vrjetno je, da bodo komuniste vrgli iz parlamenta, kakor so jih vrgli iz občin, kjer so delali neumnosti. Narodni socialisti še enega mandata ne bodo dobili in gre vsak glas zanje oddan le na korist klerikalcem.

Kdor cepi napredne vrste, pomaga klerikalcem. Klerikalci se tega vesele in podpirajo narodne socialiste!

K begunskemu programu.

V početku volilne borbe se je od različnih strani sprožila misel, da bi

begunci kot taki postavili svoje kandidate za ustavotvorno skupščino. Misli se je pri tem na slično kandidaturu, kakor jo je prevzel dr. Trumbić v Dalmaciji. Izkazalo pa se je, da je taka kandidatura pri nas nemogoča, ker ni misliti na to, da bi se vse stranke sporazumele na eno in isto osebo. Nato je Jadranski zbor v Zagrebu naprosil vse stranke naj sprejmejo Jadranski program in naj postavijo po enega kandidata iz Primorja v svojo listo. Ta kandidat bi imel nalogo posvetiti posebno pažnjo Jadranskemu vprašanju in beguncem, seveda v okvirju svoje stranke. Demokratska stranka je svoječasno — kakor znano — postavila dr. Gregorina, narodna socialistična pa dr. Rybata. Narodna socialistična stranka je začela boj proti demokratom s tem, da Primorci morajo voliti samo NSS. Tu je posegel vmes Narodni svet in dr. Gregorin in dr. Rybar sta na njegovo prošnjo odložila kandidaturu.

Kaj naj napravijo sedaj Primorci pri volitvah? Ali bi bilo v njihovem interesu okleniti se NSS? Nikakor ne! Prvič radi tega ne, ker NSS je stranka, ki obstoja samo na Slovenskem in bo imela k večjemu 2 člana. Ustavotvorna skupščina na pa bo štela 416 poslancev, tako da NSS sploh ne pride v poštev v parlamentu. Demokratska stranka pa je bila že do sedaj največja stranka in vse prognoze kažejo, da pride tudi v ustavotvorno skupščino kot najštevilnejša stranka, česar niti klerikalci ne zanikajo. Gotovo je, da brez sodelovanja demokratov ne bo sestavljena bodoča vlada in gotovo je, da se brez njih ne bo mogel noben zakon v parlamentu sprejeti. Gotovo je tudi, da bo demokratska stranka v zvezi z radikalci volila državne posle. Demokratska stranka bo mogla vsled svojega števila v parlamentu in vsled svojega številnega zastopstva v vladi provesti marsikateri zakon, za katerega ne bodo imele druge stranke posebnega interesa.

Kdo bo reševal primorski program? Primorski program je jako obširen. Treba je vedeti, kaj je italijanska vlada napravila za Trst in Iredento v Primorju tekom desetletij pred vojno. V istem pravcu bo morala tudi naša vlada delovati. Zunanja politika mora iti v tej smeri, da dobimo mogočne in zanesljive zaveznike. Na vsak način se moramo sprijazniti z Bolgarijo. Dokler nam preži Bolgarija za hrbtom, je težko misliti na to, da bi si upala Jugoslavija z oboroženo silo osloboditi Primorje. Dobro znamenje je, da se že sedaj pojavljajo med Srbi stremljenja za sporazum z Bolgarijo. Ravnotako moramo iskati ožjega prijateljstva z Rumunijo. Mala antanta se mora okrepiti. Dejstvo, da hoče tudi Italija stopiti v ožje stike z malo antanto, ni nikake važnosti, ker se ve, da dogovori z Italijo

ne držijo. Glede notranjih zadev bi bilo preobširno razpravljati v posameznih točkah. Glavni naš cilj mora biti konsolidacija države.

To so glavni predpogoji za osvojitve Primorja. Tu ne gre za kake malenkostne navedbe, ampak za celotno vrsto zakonov, za organizacijo cele države. Dokler ni naša država konsolidirana, dokler si nismo zagotovili zunanjih prijateljev, je vsako govorenje o izvedbi jadranskega vprašanja le fraza, ki hoče doseči momentalni uspeh pri nevedcih. Edino le oni, ki delujejo za enotnost in konsolidacijo Jugoslavije, morajo uresničiti jadranski program.

Kar se tiče Primorcev, ki so in ostanejo v Jugoslaviji, bo treba pravice, ki jih faktično že imajo, tudi zakonskim potom utrditi. Treba bo posebnega zakona glede pristojnosti Primorcev. Do sedaj so sploh ne ve, kam so pristojni, izvzemši državni uradniki, ki dobijo pristojnost z nastavitvijo. Današnja negotovost mora nehati.

Pri trgovinskih pogajanjih z Italijo, ki se bodo vršile najbrže januarja ali februarja prihodnega leta, mora naša vlada doseči sporazum z Italijo glede odškodnine za one Primorce, ki ostanejo v Jugoslaviji. Tudi Primorcem, ki bodo ostali pri nas, mora italijanska vlada plačati odškodnino, oziroma mora naša vlada prevzeti dolžnost, da jim ona plača primerno odškodnino. Za one Primorce pa, ki se hočejo vrniti šele pozneje na Primorsko, mora naša vlada doseči z italijansko vlado sporazum v tem smislu, da ne zgube medtem svojih političnih in zasebnih pravic. Treba bo tudi misliti na kolonizacijo. Poleg dobrovoljcev morajo dobiti tudi Primorci primerna zemljišča v pokrajinah, ki jim najbolj prijejo. Vsled slabe administracije, pomanjkanja poljedelskega orodja in posebno radi pomanjkanja poslopij v krajih, namenjenih za kolonizacijo, so ni mogel ta načrt izvršiti. Predolgo bi bilo naštevati vse zakone in navedbe, s katerimi se mora urediti primorsko vprašanje. Glavno je to, da bodo imeli Primorci zaslonbo v oni stranki, ki bo imela dobro voljo in možnost izvršiti te načrte.

Pozor!

Pozor!

Vsak volilec voli v tistem okraju, v katerem je vpisan v volilni imenik, to je, kjer je stanoval takrat, ko so se sestavljali volilni imeniki in to je bilo sredi septembra.

Od kod denar?

Tako vprašujejo te dni ne le nasprotniki NSS, ampak tudi v strankinem klubu nezastopani NSS-ari sami, kajti oni sami se najbolj čudijo, od kod zdaj naenkrat toliko denarja za dnevnik, reklamo, shode, dijete agitatorjev itd. Že na zadnjem Deržičevem shodu v Mariboru je „tovariš“ Cesarec čutil javno potrebo, javno povedati, da so ves ta ogromen denar oni sami in sicer NSS-ari in „Zvezarji“ spravili skupaj po 50, 100 in še več kron, kakor kdo premore. Ker to javno zagotovilo še ni zadostovalo, je „Nova Pravda“ od srede istotako čutila javno potrebo, javno potrditi Cesarecovo izjavo. List navaja obveznico št. 76, ki jo je podpisal strojevodja Fr. Rupnik za narod. soc. sklad in s katero se zavezuje, da „uplata tekom let 1920 do 1922 v mesečnih obrokih 1000 K.“ Na to obveznico pristavlja uredništvo: „Od tod naš denar, gospoda!“ Mi pa pravimo: Gospoda, če naj bi bil ves

denar, ki ga mečete za volitve, samo iz takih virov, kakor je Rupnikova obveznica, potem bi samo „Nova Pravda“ niti en dan ne mogla iziti kot dnevnik. Kajli Rupnik plača še le v treh letih 1000 kron, a za volitve treba že sedaj sproti šteti denar. Kdo je dal teh tisoč kron za Rupnikovo obveznico že sedaj? Kaj pa, če požrtvovalni Rupnik že jutri umre ali postane sam vsled nesreče revež? Kdo bo plačal zanj obveznico? Koliko pa ima NSS tako požrtvovalnih pristašev, kakor je Rupnik, to — ni nobena tajnost — ker so o tem javno govorili najboljši NSS-ari ob priliki ustanovitve „Nove Pravde“. Tudi takrat so se izdale take obveznice, a kdo jih je vplačal? Nekaj res idealnih, požrtvovalnih delavcev, revnih ljudi, ki so si denar odtrgali od svojih ust. Boljša gospoda med njimi pa se je izgovarjala: „Ni dovolj, da delam za stranko, ali naj še plačujem?“ Ko je bilo treba list rešiti katastrofe, se je gospoda tudi zavezala pod častno besedo potom obveznic rešiti list; toda svojo častno besedo je požrlo več kot tri četrtina te gospode, med njimi v prvi vrsti velik idealist Roglič, ki je obljubil, da nabere v noči strankine veselice, 20.000 K, a nabral je 20 neznanih tovarišic na — plesu. Tako so ti idealisti obvezničarji zapravili z listom vred ves denar svojih revnih tovarišev-delavcev in malih uradnikov. In zdaj naj bodo isti ljudje čisto drugi? — Od kod torej denar? Narodni delavci in uradniki! Vprašajte po volitvah, kje je vaš denar za tiskovni sklad, kje za „Socijalno zvezo“? Morda vam velekapitalisti: „Impex“, Pesek, Kosič i. dr. vrnejo, kar zdaj „posojujejo“ stranki beračev-idealistov“.

Mi imamo rajši

otvorenega sovražnika klerikalca, kakor nar. socijalista, ki pod krinko naprednjaštva ribari v naših naprednih vodah.

Volilec NSS!

Hočete res voliti Deržiča? Vsaj v zadnjem trenutku pomislite: da je Deržič član obratnega ravnateljstva, ki je povisalo in sprejelo v službo najstrupenejšega sovražnika narodnih delavcev in uradnikov, bivšega načelnika v delavnici Ogrinca in celo vrsto drugih renegatov, ki vas bodo še hujše preganjali — za kar se zahvalite Deržiču; da vas je Deržič zapustil v najbolj kritičnem času generalnega štrajka, da vam je Deržič prodal velekapitalistu Pesku vaš list „Nova Pravda“, ki ste ga s svojimi žulji ustanovili zase kot bojno orožje zoper tiste, ki so vas metali in vas še mečejo iz boljših služb — prodal je vaš list samo zato, da ne bo delal v Mariboru konkurence listi Peskovi „Jugoslaviji“, ki je metala vaše pritožbe v koš in ki je vašemu tovarišu Skrijancu zagrozila, da ga izbriše kot naročnika, če zahteva, da priobči njegove in vaše opravičene pritožbe. Posebno pa vi, ki ste ob enem „Zvezarji“, pomislite, da je Deržič kot predsednik celo „Zvezo“ zavozil ne le v politično gnojnico z NSS, ampak tudi v politično korupcijo že tako daleč, da možje na odličnih mestih še pomagajo sprejemati nazaj v službo renegate, ki ste jih vi po hudih bojih pregnali. Vi sami vidite, da v zadnjem času kakor gobe po dežju rastejo na vodilnih mestih vaši bivši najhujši sovražniki, da je na naših postajah še vse polno ljudi, ki odjedajo kruh vam in vašim tovarišem na cesti brez službe. Ne cela, toda naj-

večja krivda zadene Deržiča, ki je v svojo politično korupcijo potegnil tudi celo „Zvezo“ tako globoko, da je danes „Zveza“ brez vpliva in moči. Če hočete da se „Zveza“ zopet oživi in da postane tudi vaša stranka zopet čista, pokazite v zadnjem trenutku Deržiču — figo!

„Modraši“!

Veste že, če volite NSS je ravno isto, kakor če volite dr. Sušteršičevo izdajalsko SLS. Edeles in Enesesa sta namreč „mož“ in „žena“.

Demokratska kandidatna lista

za 44. volilno okrožje, obsegajoče sodni okrožji Maribor in Celje s Prekmurjem in delom Koroške za volitve narodnih poslancev za ustavotvorno skupščino dne 28. novembra 1920.

I.

1. dr. Vekoslav Kukovec, minister, Beograd.
2. Ivan Rebek, ključavničarski mojster, Celje.
3. Ivan Prekoršek, upravitelj javne bolnice, Celje.
4. Vilko Weigl, trgovec, Maribor.
5. Ivan Raušl, posestnik, Obrež pri Središču.
6. Anton Gnus, nadučitelj, Dol.
7. Ivan Kežar, narodni poslanec, Maribor.
8. Peter Mravljak, posestnik, Vuhred.
9. Konrad Etsbacher, trgovec, Laško.
10. Fr. Petelinšek, kolar, Oplotnica.
11. Karl Kveder, ravnatelj meščanske šole, Ptuj.
12. Vekoslav Spindler, urednik, Celje.
13. Ivan Kitak, železniški uradnik, Rogatec.
14. Jos. Sabati, nadučitelj, Zgornja Poljskava.
15. Franc Kolenc, p. d. Irman, veleposestnik, Ivanje pri Ljubnem.
16. Ignac Toplak, mizar, Trbovlje.

II.

Kandidatni po členu 14. voliln. zakona:

1. dr. Milko Brezigar, narodni poslanec, Ljubljana.
2. dr. Vladimir Serbec, odvetnik, Maribor.
3. dr. Ernest Kalan, odvetnik, Celje.
4. Franc Mravljak, profesor, Celje.
5. dr. Ljudevit Pivko, profesor, Maribor.

Namestniki:

1. Fran Voglar, profesor in poslanec, Maribor.
2. dr. V. Železnikar, zdravnik, Slovenjgradec.
3. dr. Franjo Salamun, odvetnik, Ptuj.
4. dr. Avgust Reisman, odvetniški kandidat, Maribor.
5. dr. Jože Tavčar, zdravnik, Središče.

Somišljeniki!

Volilec je vsak jugoslovanski državljani, ki je dopolnil 21 leto in je vpisan v volilni imenik.

Za volitve se ne razpošiljajo nobene legitimacije, kakor je bilo dosedaj običajno.

Vsak naj torej pride brez vsakega obvestila na volišče, kjer je vpisan v volilni imenik. Tam naj komisiji pove svoje ime, poklic in stanovanje. Vsak vzame s seboj domovni ali krstni list, ali delavsko knjigo, potni ali orožni list;

sploh kakršnokoli uradno legitimacijo, da izkaže svojo identiteto, ako bi to zahtevala komisija.

Kroglico naj izpusti v tretjo volilno skrinjico.

Za vse somišljenike demokratske stranke velja volilna dolžnost.

Narodni socijalci

so se oficijelno zvezali za občinske volitve v Mariboru proti demokratom — klerikalci. To je zločin na tistih, ki so takrat še verjeli v poštenost NSS. Kdor je resničen naprednjak, voli JDS.

Notranja in zunanja politika.

Volišča v okolici:

- Krčevina: Občinsko urad.
- Leitersberg: Občinski urad.
- Tezno: Šola.
- Pobrežje: Občinski urad.
- Studenci: Občinska pisarna.

* NSSarji v mestnem sosvetu so mnogo obljubovali, a kaj so storili? Nič! Nekaj časa so sedeli, poslušali in prikimovali klerikalcem. Potem pa, ko so Rogliču pridobili mestno prodajalno z usnjem in čevljarstvo delavnico, ko so spravili milijonarja Kosiča v „Narodni dom“ in še par manjših koncesij, so se zahvalili in odšli. V najnovejšem času so pomagali še k zgradbi nove cerkve na kralja Petra trgu... to je cela bilanca njihovega dela v mestnem sosvetu. Pardon! Še eno zaslugi imajo: Pomagali so namreč s svojim molkom pokopati 40 Leskovarjevih v klavnici segnilih prašičev.

* Proti navijalcem cen so NSSarji strašno vpili po svojih shodih. Pri mestnem sosvetu in v komisiji za določanje cen pa so postali ponižni, posebno ko jih je zastopal Roglič, ki je protestiral, da je njih list napadal znane navijalce cen. Ali more biti taka stranka res narodna in še preje, ali more biti res socijalistična? Po shodih meče lahko vernim ljudem pesek v oči, med štirimi očesi pa se vdinja za deklo s špekulanti, tihi zavezniki klerikalcev, kakor je n. pr. Pesek, katerega list „Jugoslavija“ dela reklamo za SLS.

* Nesramnost. Narodni socijalisti nas spravljajo na svojih „plakatih“ v družbo klerikalcev, tistih klerikalcev, s katerimi se bojujejo ramo ob ramo proti demokratom. Vsak otrok ve, da so edini in najhujši nasprotniki klerikalcev demokrati.

* Odbor NSS se je udeležil še včeraj zaupnega zborovanja klerikalcev. Najnovejši dokaz medsebojnega pakta.

* Narodni socijalci na zaupnem shodu klerikalcev. Snoči so sklicali Verstovšek, Leskovar in Žebot klerikalni shod v veliko dvorano Narod. doma za povabljenega zaupnika. Dva zaupnika sta spuščala v dvorano ljudi samo proti pismenim izkaznicam ozir. vabilom. In to, kar mi vedno trdimo, se je zgodilo tudi sinoči. Med sklicanimi zaupniki so bili tudi glavni odborniki NSS. Mislimo, da naši inteligenci ni treba pojasnjevati, kako sodbo si naj iz tega dogodka napravi vsak napreden volilec.

* Vlada v centrali in v pokrajinah. Pokrajinske vlade se sestavljajo vedno v okviru vlade, ki je v Beogradu na krmlu. Danes vlada tam koalicija demokratov in parlamentarne zajednice, zato so v Ljubljani na vladi demokrati in klerikalci, ko je lansko zimo vladala v Beogradu

koalicija demokratov in socialistov, je vladala ista koalicija tudi v Ljubljani. Če se torej sestavi po volitvah v Beogradu vlada iz demokratov, radikalcev, in samostojnih kmetov brez klerikalcev, bo sestavljena v Ljubljani vlada iz demokratov in sam. kmetov. Klerikalci so izključeni tudi, ako bi dobili v Sloveniji večino, če bi ne bili zastopani v centralni vladi.

*** Pretepač Brandtner** — kandidat NSS. Na nedeljskem shodu NSS je skočil Brandtner, ki hoče kot „koroški kandidat“ vzbuditi med vsemi Jugoslovenci navdušenje za Koroško, z odra ter razbil poslušalcu — invalidu z bokserjem črepinjo. To bodo edini argumenti NSS-arskega poslanca-divjaka v parlamentu.

*** Zupanc, kandidat NSS**, je bil takrat, ko se ni bil klerikalec, trden Nemec, pa ne samo takrat, ko je živel v Beljaku, temveč še tudi v času, ko je živel v Laškem trgu. To je dokazana resnica. In take „narodne“ socialce dajejo „narodu“ socialci na kandidatno listo in strašno zamerjajo, ako se njihovi „narodnosti“ smejimo.

*** Zveza med klerikalci in NSS**. Sedaj je eden izmed glavnih voditeljev, g. Kozina, javno priznal, da je vest o tej zvezi resnična. Stvar je po njegovem priznanju dozorela še celo dalje: Klerikalci in Narodni socialisti napravijo v parlamentu „blok“. Vsekakor zanimivo: NSSarji kot avantgarda klerikalcev.

*** Značajnost in hvaležnost; „Straži“ v album**. Straža očita dr. Sernecu nehvaležnost, češ da sedaj napada dr. Suštersiča, ki je l. 1914 interveniral za njega, ko je bil v ječi, priznava pa sam, da dr. Sernec dr. Suštersiča nikoli ni naprosil za to in da je bil tudi leta 1914 njegov politični nasprotnik. Dr. Sernec svojega prepričanja nikoli ni menjal, česar na primer klerikalni poverjenik in prejšnji strastni naprednjak dr. Vrstovšek o sebi ne more trditi. Ker pa že govorimo o hvaležnosti, bo menda umestno, da spomnimo „Stražo“ na njegovo dičnega kandidata Vlado Pušenjak-a. Celjska zveza ga je poslala na lastne stroške v svrhu izobrazbe v šole na Nemško, domov prišedši pa je ta značajni mož preskočil v klerikalni tabor in niti vinarja stroškov ni povrnil Celjski zvezi. To je pač slučaj značajnosti in hvaležnosti! In ker že vzbujamo spomine na leto 1914, vprašamo „Stražo“, v kakem razmerju je bila tedaj soproga imenovanega, ga Pušenjakova, z majorjem — avditorjem Seeliger-jem, najhujšim preganjalcem narodnih Slovencev, s kojim se je vedno šetala prijazno kramljaje po mestu ob času, ko so naši narodnjaki bili v ječah? Gospoda vam je res treba osebnih napadov, ko se iz oseh vaših kandidatov značajnost in pntšenost kar cedi, primerjanja vaših kandidatov z našimi se nam pač ni treba bati.

*** Poznate Hauswirtha?** Hauswirth je bil pred prevratom namestnik načelnika na glavnem kolodvoru Marburg. Potem je odšel za drugimi nemškimi tovariši preko meje. In zdaj se mu je zahotelo nazaj v naš lep jugoslovanski raj. Vodilni narodni socialisti, še niste pozabili, kdo izmed vas ga je toplo priporočal? In sicer priporočal kljub temu, da je Hauswirth sam potrdil, da ne razume niti besede slovenski? He, oglasite se g. narodni socialist!

*** Sestava nove vlade po volitvah**. Kakor poročajo radikalni listi vseh barv, je računati z rednim delovanjem parlamenta samo takrat, ako ne tvori vlade koalicija strank, ki po svojem

programu ne morejo ostati trajno skupaj. To se vidi ravno sedaj, ko sedijo na vladi zastopniki strank, ki imajo glede glavnega in skoroda edinega vprašanja državne ustave nasprotujoča si naziranja. Edinstvo naroda in države, zgrajeno na gospodarsko avtonomnih okrožjih ali pa plemenska avtonomija v obliki federacije — to sta glavni vprašanji. Radikalci so sicer pozno a vendar spoznali nevarnost, ki preti državi od strani elementov, ki hočejo plemensko avtonomijo, na katero so nekaj časa tudi oni prisegali. Zato so v zadnjem času svoj program revidirali in ga spravili popolnoma v sklad s demokratskim. Radikalci zahtevajo danes in računajo s tem, da naj sestavijo novo vlado radikalci, demokrati in samostojni kmetje. Izračunali so, da bi imele te tri stranke dvetretinsko večino, ki bi bila v vsakem slučaju delazmožna. Izrecno pa zahtevajo, da klerikalci ne smejo sedeti na vladi.

*** Prekmurska lista in klerikalci**. Prekmurci so posebne vrste ljudje. Ni jim šlo v glavo, kako bi naj volili liste, na katerih so kandidati iz vseh mogočih, njim neznanih krajev. Zato se jih je polotila brezbriznost in nagnjenje, da se volitev ne udeleže. Da se to prepreči in da se ohranijo Prekmurci v naprednih vrstah, smo sestavili posebno prekmursko napredno listo, za katero vlada obče zanimanje. Ko so za to izvedeli klerikalci in videli veliko nevarnost, so začeli takoj sestavljati klerikalno listo za Prekmurje. A ko so jo hoteli vložiti, je bil za to postavno določen rok prekoracen. Odšli so z dolgim nosom. In kakor stvari danes stojijo, bo ogromna večina Prekmurcev oddala glasove naši napredni stranki.

*** Sv. Lenart v Slov. gor.** Par besedic nezadovoljnim iz leta 1918—19. Št. lenarški klerikalci šepčejo našim nemškutarjem laži na ušesa, katere ljudje brez svojih misli strastno požirajo. Za vse prestane nezgode se le zahvalite liberalcem, tako hujskajo naši klerikalci z Martinekom na čelu naše prizadete nemčurje. Ako vas ti ljudje še niso spravili ob vsako resnicoljubje, poslušajte sledečo resnico: Zapiranje krčem in državne nadzornike je svoj čas predlagal „Narodni svet“, v katerem so sedeli liberalci in klerikalci. Takrat je bil veličasten trenutek. Ni bilo med tukajšnjimi Slovenci nobene razlike, vsi smo bili navdušeni Jugoslovenci. Liberalci in klerikalci, duhovniki in učitelji, odvetniki in notarji, uradniki in zdravniki, vsi smo imeli en cilj: boj proti našim narodnim sovražnikom, plačilo nemčurjem za l. 1914. nam storjene velike krivice in trpljenja. Bodimo pravični! Primerjajte preganjanja, muke in trpljenje na duši in na telesu l. 1914. z nezgodami, ki so zadele naše narodne sovražnike l. 1918—19! L. 1914. ste nas izročili nam sovražnim nemškutarskim orožnikom, tirali nas v ječe, kjer smo prebili dolge mesece, naše žene in otroci pa so doma noč in dan vzdihovali, kaj se zgodi z nami in kaj potem z vdovo in sirotami. Za slovo ste naše preganjance psovali, v nje pljuvali. Hiša šte. 24 je skrivala mnogo naših sovražnikov — tudi nežnega spola — ki so pri odprtih oknih glasno vpili: „Pfui Verräter!“ Vse je vpilo ali vsaj hujskal. „O, der kommt nimmer zurück“, so pravili. — O vi satani! Ali vaša satanska želja se ni izpolnila. Pravica je zmaga! Dragi naši sovražniki iz l. 1914! Ali smo vam vse to zlo vrnili l. 1918—19? Kaj še! Slovenec se ne zna maščevati! On k več-

jemu hudo z dobrim vračuje. Kaj se jim in zgodilo? Dvema krčmarjema je okrajno glavarstvo zaprlo krčmo za nekaj časa, nekatere druge postavilo zelo kratek čas, izvzemši eno osebo, pod drž. nadzorstvo. Kaj je to? Nič, v primeri z grozodejstvi l. 1914. Seveda zdaj bodo klerikalci rekli, vidite jih, te liberalce, pred volitvami smo, kako se pe-rejo in blatijo klerikalce! Mi ne rabimo, mi nočemo teh par glasov, le dajte jih klerikalcem! Boste vsaj l. 1914. preganjanega Roškarja nekaj odškodovali. Kot darilo za to dobimo potem vsi neznosne davke s katerimi bomo pokrili s številkami dokazan primanjkljaj zafurane ok. hranilnice. Ubogi davkoplačevalci šentlenarskega okraja! Po enem očesu nas je že počil Roškar. Kdo mu hoče dne 28. nov. dati priložnost, da ga počši še po drugem očesu? To bodo storili le ljudje, ki imajo sicer očesa in ušesa, ali vendar ne vidijo in ne slišijo, ali pa tako vidijo in slišijo, kakor drugi hočejo. Bodite vendar enkrat samostojni! Ako vas 28. nov. ne sreča pamet, se boste kesali. Dali boste svoje glasove tistim, ki nam že desetletja in desetletja obečavajo pred volitvami vse, a dali nam do danes še niso nič! Vsa čast šentbarbarskim faranom! Prišli so, ali ne poslušat Roškarjeve laži, ampak pog-nali so ga v beg, da je odnesel svoje grešne kosti le, ker so ga ščitili orožniki!

*** Begunci v Solunu regentu**. Prestolonaslednik regent Aleksander je sprejel brzojavko od srbskih in muslimanskih begunccev, ki so zapustili domovino za balkanske vojne zaradi bolgarskih zverstev. V tej brzojavki, jako kratki ali polni bolesti, prosijo Njegovo Visočanstvo, da bi se mogli vrniti kmalu k svojim ognjiščem in ga zaklinjajo, da bi se jih usmilil. Njihovo trpljenje v Solunu je nepopisno. Izpostavljeni so gladi in nekateri morajo prosjati. Regent je to brzojavko dostavil kralju vladi, ki je bo najbrže rešila v najkrajšem času.

*** Naš bruseljski konzul v Beogradu**. Trgovskemu in finančnemu svetu se daje v vednost, da je došel v Beograd Dobrovoj Zehić, generalni konzul naše kraljevine v Bruslju. Gospod Zehić stanuje v hotelu „Moskva“ in bo vsak dan od 10.—17. ure dajal interesentom pojasnila finančne, trgovske in industrijske vsebine.

*** Senator Cox za mir z Nemčijo**. Po radio poročilu iz Washingtona bo predložil senator Cox 8. dec. v zbornici resolucijo, v kateri bo zahteval takojšnji mir z Nemčijo.

Vsak je sam svoje sreče kovač!

Kdor podpira demokrate, bo podpiran od demokratov, kdor podpira Deržiča, naj se samo nanj obrača!

Dnevna kronika

— **Izdajstvo NSSarjev**. Vsled sokrivde narodnih socialistov je obratno ravnateljstvo Juž. železnice te dni odpustilo 76 naših moči iz službe, pač pa obdržalo Nemce in Nemke.

— **Smešne vesti**. K tozadnemu našemu poročilu smo prijeli od mero-dajni strani sledeče pojasnilo: Predvsem g. inž. Dolenc kot načelnik okrožne gradbene sekcije sam ne more in tudi ne oddaja kar sam javnih del, najmanj pa takih, kakor jih napačno razširjene vesti omenjajo. V naši javni bolnici so res potrebna večja dela v večjem obsegu. Toda za sedaj nanje niti misliti ni. Pač pa gre le za manjša popravila

morda v znesku do 30.000 K (ne pa za 3 milijone). In za ta malenkostna popravila je omenjeni načelnik tukajšnje gradbene sekcije po naročilu gradbene direkcije za Slovenijo, zahteval od tukajšnjih podjetnikov predložitve načrta in proračuna. Ponudbe se predložijo gradbeni direkciji v odobrenje. Od Slovencev se za to delo niti nihče zgasil ni. Torej od kake oddaje „pod roko“ na škodo Slovencev ne more biti govora. Temu imamo le še dostaviti vprašanje: Ali je res jugoslovanski Maribor tako reven, da ne zmore niti enega slovenskega stavbenega podjetnika? Če obstoja kako tako slovensko podjetje, naj se lastnik zgasi pri g. načelnika okrožne gradbene sekcije.

— **Tudi pokopališča prodajajo!** Kdor ne veruje, naj se gre na dvorišče mestnega magistrata prepričati. Ob vhodu pred stopnjicami levo visi občinska deska z razglasi mestnega magistrata. Med drugimi najdete tudi najnovejši „Poziv“, ki se glasi: „Mestna občina namerava odprodati poberško pokopališče z vsemi pripadajočimi parcelami in vsemi stavbami razen desinfekcijskega zavoda in isto prepustiti knez. škof. stol. in mestni župniji proti temu, da plača župnija za vsak m² neporabljenega prostora 3-20 K, da odstopi od svojih odškodninskih zahtev napram občini, da odveže občino staviti na Teznu v zapisniku z dne 23. okt. 1911 navedene stavbe in da prevzame dolžnost prepuščati brezplačno in za vedno mestni občini prostor za mestne revne, ki se pokopljejo na mestne stroške. V smislu § 78 obč. reda, se pozivljejo vsi volilni opravičenci mesta Maribora dne 9. decembra ob 16. uri k zborovanju, da glasujejo, ali se predloži predlog obč. predstojništva dež. vladi v odobrenje ali ne. Glede onih, ki se ne bodo udeležili zborovanja, se bo smatralo, da soglašajo z nameravano odtujitvijo.“ ... Kakor se vidi iz tega razglasa pribitega na občinski deski, je g. vladnemu komisarju — kakor mi je bilo za zgradbo nove cerkve — mnogo ležeče na tem, da z vodo vsi volilni opravičenci mesta Maribor o tej novi kupčiji. Upamo, da nam bo g. vladni komisar hvaležen, da njegov razglas i mi razglasamo, kar bo rodilo gotovo več uspeha kakor skriti uradni razglas na občinski deski. Tako daleč smo torej prišli, da prodajamo že tudi pokopališča.

— **Žebotova drznost**. Mislimi smo, da bo klerikalni kandidat Žebot ako že ne bo izvajal posledic na naše razkritje o aferi z Baumanom vsaj molčal. Mož pa se je predrznil napisati v „Straži“ impertinenten članek, kjer napada vse v prek, o svoji zadevi pa laže, češ, da gre pri Baumanu le za „zaseben dolg“, ki je že davno poravnal. Naj se torej Žebot ne čudi, če mu ustrežemo z natančnejšimi podatki. G. Bauman iz St. Ilje je meseca oktobra 1918 naprosil Žebota, da dvigne iz mestne hranilnice mariborske K 30.000.— Izročil mu je v to svrhu hranilno knjižico št. 142056 s stanjem vloge 1. oktobra 1918 po K 32318 05 v. Nekaj dni kasneje se je g. Bauman zopet zgasil pri Žebotu, ki mu je pa rekel, da v hranilnici ni dobiti denarja, da ga pa dobi v kratkem, vendar samo K 24.000.— Več dni po tem razgovoru je prišel Žebot v St. Iljo in je izročil posestniku F. J. K 26.000 za g. Baumana, ne pa tudi hranilne knjižice. Čez nadaljnjih 14 dni je prišel g. Bauman, z nova k Žebotu in je zahteval knjižico. Žebot je rekel, da jo ima v blagajni Cirilove tiskarne in je peljal g. Baumana tja. Blagajna je bila zaklenjena in Žebot je rekel g. Baumanu, da mora priti drugič, kadar bo „Kasir“ doma. — Ker se je g. Baumanu zdela stvar sumljiva, je šel v hranilnico vprašat in je tam izvedel, da je Žebot v resnici dvignil K 32.000.— in sicer dne 25. oktobra 1918 K 31.000.—, dne 9. novembra 1918 pa še K 1000.— Vrnivši se domov, je pisal g. Bauman Žebotu, naj mu vrne knjižico, kar je končno storil. Žebot je milo prosil, g. Baumana, naj ga počaka in ne izroči sodniji, ter je obljubil, da bo vse poplačal. Vendar se je zadeva vlekla še do konca julija 1919. Med tem so nekateri znanci Žebotovi zbirali denar in so pokrili del pone-

verjene svote po 2000 K. Ker ostanka ni bilo od nikoder, se je koncem julija obrnil g. Bauman na odvetnika. Opomin je imel uspeh, da je Zebot plačal dne 31. julija 1919 g. Baumanu v gostini Kirbiš 2000 K, dal si je pa popisati pobotnico za 6000 K. C. Bauman je bil končno s tem zadovoljen, nadpisal je pobotnico in toraj podaril Zebotu 2000 K. Kakor je pravil sam, je storil to iz strahu, da bi mu Zebot ne škodoval in ker mu je večkrat pisal razne prošnje za izvoznice itd. To je resnična zgodovina Zebotovega, zasebnega dolga. Zdaj pa naj javnost sodi o kvaliteta tega katoliškega kandidata:

— **G. Zebot je spisal roman „Meran“.** G. Zebot, ki je pri svojih romanah tako priden, da jih že napiše v „Stražo“ še predno jih je doživel, je napravil enkrat tako izjemo. Doživel je roman, ki tudi pri njemu ni vsakdanji in ki ga v novejšem času doživlja le na „Samostojnih“ shodih, namreč, da ga je g. Friedel vrzel ven, potem ko ga je pred gosti ozmerjal z „barabo in falotom.“ Pa še hujši roman je ob tej priliki doživel prijatelj hranilnih knjižic. G. Friedl ga je ob enem obdolžil, da je našantal demonstrante, naj mu ves hotel razbijejo. Za to obdolžitev ima g. Friedel kar tri priče in že je to tudi naznanil policiji. Vse to skupaj je gotovo roman, ki bi bil zaslužil, da ga g. Zebot takoj napiše ne kot notico, ampak kot uvodnik preko cele strani in da pri tem kliče na pomoč najvišje državne pravdnike. Toda zgodil se je čudež: G. Zebot je bil po tem romanu tih kakor grob. Samo sodišču je potožil ta svoj roman. In prišel je sodni dan — junaka romana — nikjer. Njegov patron dr. Juvan je — komaj je naš poročevalec vstopil v razpravno sobo, škodoželjno vzkliknil: je že poravnano (pri tem si je hudomušno mislil, ti pa vohaj zdaj, kaj je poravnano). A za veseljem — tudi škodoželjnim — žalost mora priti. Drugi dan prinese „Tabor“ cel Zebotov roman v hotelu „Meran“. In še le na poziv „Tabora“ gre g. Zebot, pa Vam spiše cel svoj roman. Vrnilo se mu je nekaj napak. O „barabi“ in „falotu“ ne piše nič, zato pa čudovito obširno dokazuje svoj alibi za večer demonstracij. Čemu tako natančno g. Zebot? Bi nam hoteli še pojasniti natanko kdaj se je sklenila poravnava in zakaj je niste preje objavili? Ker je bila žaljitev javna dovolj in je g. major Ankrst prišel k razpravi, zakaj ste se radi čisto odveč druge priče poravnali? He, pišite g. Zebot!

— **NSSarji v praksi.** Preds. kraj. organizacije NSS Jarh ima v svojem uradu Nemko. Na vprašanje tovarišev, zakaj jo ne zamenja s Slovenko, je odgovoril, da je že tako navajen na njo, punca je pridna in punca je najbrž še danes v uradu prvega narodnega socijalista v Mariboru. — „Berač“ in „idealist“ NSSar, milijonar Kosič je dobil s pomočjo demokratov restavracijo „Narodnega doma“ in kar je neodpušljivo, tudi dvorane. Obljubil je „imenitno in najcenejšo“ postrežbo. Toda, dočim je njegov prednik v največji draginji stalnim gostom dajal hrano po 9 K in (po jedilnem listu) 14 K, ni g. narodni socijalist hotel nič vedeti o tem; mima rad abonementov — ker premalo zapijejo. Ko je videl, da ga hoče vse zapustiti, je pristal na iste cene kakor so bile pod prejšnjim najemnikom. Ali g. Hinko Kosič je velik „idealist“; razglasil je takoj v listih, da daje hrano po 20 K, torej je kljub cenejšim razmeram in lažji nabavi poskočil kar za 6 K. Da so gostje bili primorani piti, je tudi jed zasolil in zapapriciral. Od neke JDS pišarne so NSSarji zvalili iz službe revno dekletko ter ji obljubili službo pri železnici. Ko so jo osem mesecev vodili za nos, so ji sporočili, da ne more biti sprejeta. Dekle je obedovalo pri Kosiču. Ko je vsled NSSarskih obljub ostala brez službe in denarja, jo je velik „idealist“ g. Kosič opoldne namesto kosila zapodil na cesto. — NSSarji so imeli dve veselici. Prvo je vodil predsednik gosposod Jarh sam, drugo g. Kosič. Ker le predolgo ni bilo obračuna, so nekateri „tovariši“ postali nervozni in sicer so bili med njimi najglasnejši tisti, ki so bili tudi pri razbijanju našega nedelj-

skega shoda najglasnejši. Po njihovem zatrdilu je obračun izpadel približno tako: prva veselica je donesla od 15000 K čistega dobička 5000 K, druga pa od 25000 K samo nekaj čez 2000 K; to drugo veselico je vodil kakor že omenjeno, velik „idealist“ NSSar Kosič. Če so NSSarji s tem obračunom zadovoljni, mi smo tudi. Pribiti pa moramo, da sta bili veselici namenjeni za najnujnejše potrebe stranke. Če smo te spomine obudili, nismo imeli pred seboj osebe omenjenih gospodov, ampak zgolj „idealne narodne socijaliste“. V zalogi pa imamo še lepše podatke za svojo trditve, da so vsi ti gospodje strašno veliki v lepih besedah, v teoriji, a strašno majhni v dejanju in praksi.

— **Zakaj naši duhovniki krepe po Avstriji?** Znano je, kako se naši duhovniki upirajo se odzvati vojaškim dolžnostim. Za staro Avstrijo so šli tudi naši duhovniki v vojno, saj jim je neslo, in kako so se postavljali v lepi uniformi. Ampak zdaj za svojo novo domovino samo na izvežbanje brrrr! Da morajo v Italiji in najbolj kulturni in sicer svobodni Franciji ter drugod tudi duhovniki se podvreči občni državljski dolžnosti, ta vzgled jih prav nič ne vleče. Slučajno nam je prišel v roke listič, kot priloga k „Cvetju“ iz leta 1916. Ta listič je prefrigrano jezuitsko skovana reklama za „vzdrževanje katehistov“ in nakupovanje dušic malih zamorčkov. Da, tako daleč in take skrbi so imeli naši božji namestniki sredi svetovne vojne, ko je bilo že na milijone naših ljudi pomorenjenih in ko smo imeli že na milijone svojih sirot, ranjencev in invalidov prosečih naše pomoči. In sredi tega gorja doma so imeli naši „gospodje“ še odprto srce tudi za „zamorčke“. Pa to le tako mimogrede omenjeno. Listič za to reklamo predstavlja sliko „Jezusovega Srca“. In tu citam med drugim: „Strašna vojska je globoko ranila presv. Srce Jezusovo, ker je toliko delavcev, mašnikov in misijonarjev iztrgala iz njegovega vinograda. Ze ob začetku vojske je moralo 3000 misijonarjev zapustiti svoje najbolj cvetoče misijone in se podati v vojsko. V Italiji so poklicali pod orožje 18.000, na Francoskem 20.000 mašnikov in redovnikov. Samo mi Avstriji smo še tako srečni, da našim duhovnikom ni treba hoditi v vojsko. To je velika milost, katero pa le malo cenimo. Ali pa ni ravno presv. Srce Jezusovo ono, ki nam je dalo tako dobrega vladarja? Naša sveta dolžnost je tedaj, da se mu za to nezasluzeno milost hvaležni izkazemo. To svojo hvaležnost najbolj pokažemo s tem, da pomagamo reševati duše v Afriki in ravno zdaj (sredi vojne) je najvažnejši čas za tako delovanje“. Vam je zdaj jasno, zakaj naši „gospodje“ zopet hrepene — po starih časih.

— **Radi nove cerkve** so nas naši ljubi kolegi iz Koroške ceste obsipali z najbolj duhtečim cvetjem svoje kršćanske ljubezni, ker so, kakor se hvalijo, bolj olikani, kakor smo mi. Kdor se more premagati in vzame tudi „Stražo“ v roke, bo iz zadnje številke že od daleč zadubal nebeški vonj tega cvetja katoliške omike. O potrebi in nepotrebi nove cerkve se razgovorimo po volitvah. Za danes obnovimo še enkrat: najprej treba nam novih stanovanj, potem magari tudi še par novih cerkev; radi nas naj jih zida, kdor ima zanje denarja odveč. Ravno za novo cerkev v kupljeni prostor je kakor nalašč za še potrebnije, še večje in še lepše postopje, kakor bo nova cerkev. Tudi ne zavidamo vsled vzor gospodarstva dr. Leskovarja prazne mestne blagajne, ako po dolgem času zopet vidi kakšne bankovce v svoji praznoti. Vendar smo uverjeni, da, ako bi bil ta vzor gospodarstva te parcele primerno javno razglasil v prodaj, bi bila mestna blagajna, če ne še bolj, vsaj paravno tako zadovoljna, kakor bo z bankovci za novo cerkev. Naše opravljeno ogorčenje je v celoti tej novocerkveni zadevi pred vsem obrnjeno na način, kako se je ta občinska zemlja ravno zdaj brez vednosti občana za hrabro prodala. Ako mestni magistat sicer vsako malekosti razglašajo po listih, zakaj je ravno ta narčrt skril samo na občinsko desko?

— **Tujci na domačih tleh!** Slovenci v mejah Jugoslavije smo prosti sužnji-

stva nemškega in italijanskega jarma. Nikdar ne smemo pozabiti, da bi se godilo nam ravnotako, kakor se godi žalibog našim bratom onstran mej, kjer jih uče s požiganjem, ropanjem, kolit in bojneti tujega mišljenja in tujega jezika. Pijonir te tuje kulture „Riunione adriatica di sicurtà v Trstu — Adriatische Versicherungsgesellschaft“ razpošilja iz „Laibacha“ po slovenski zemlji slovenskim zavarovalnicam nemške dopise s kurentno pisavo! Ta inozemska laška zavarovalnica hoče še sedaj uveljavljati nemški jezik menda namo to izpodrinjenega nemškega uradnega jezika, ter skuša iz prijateljstva do Nemcev nadaljevati nemški most do Trsta. Kako dolgo še? Nimamo domačih zavarovalnic? Tuja podjetja pa morajo respektirati naš jezik in našo voljo, da nočemo več biti podlaga tujčevi peti! Država pa jih naj trpi le pod pogojem, da bodo nameščale le podanike naše države, ki so zmožni v govoru in pisavi našega jezika, ne pa nasprotnikov našega naroda in jezika in protivnikov naše države. Takih tujih elementov v Jugoslaviji ne moremo in ne smemo trpeti, ker imamo brezposelnih svojih duševnih dejavcev dovolj! Narodni predstavniki, caveant! Pripomba uredništva: Dobili smo iz Slovenskih goric od nekega posestnika enak dopis, ki ugotavlja poleg navedenega tudi dejstvo, da mu je poslala ta laška zavarovalnica opomin za vplačilo za zavarovanje, ki je že davno stornirano in nima „Riunione adriatica di sicurtà“ od njega ničesar več tirjati.

— **Psi še vedno na vrvi.** Iz občinstva smo prejeli sledečo opravičeno pritožbo: V zadnjem času se dogajajo slučajni, da spodrsnejo ljudje na zledeneli cesti in hodnikih. Se v večji stalni nevarnosti so pa oni, ki morajo voditi pse na vrvi. Razen našemu mestnemu živinozdravniku, ki očitno ni poseben prijatelj psov kot zvestih spremljevalcev človeka, mora biti vsakomur znano, da so psi jako nemirni pri hoji in da povzročajo v tem času nevarnost, da spremljevalce lahko spodrsne in se poškoduje. Pa tudi sicer so posestniki psov v tem mrazu hudo prizadeti. Medtem ko drugi ljudje lahko drže roke v žepu, je spremljevalec psa primoran vsaj eno roko imeti zunaj. — Po našem prepričanju je več kot skrajni čas, da se že davno čisto nepotrebni vsaj poostreni kontumacijski odpravi. Opozorjamo prizadeto oblast, da je to naš zadnji apel še v rokavicah. Ne svetujemo ji, da ostane zopet brezvspešen. Imamo pripravljen izborni učinkujoč recept proti avstrijskemu birokratizmu.

— **Električno razsvetljavo po ulicah** je zaplenil verižniški urad. Zato že dva dni nimamo razsvetljave, kar naj blagovoli naše občinstvo oprostiti.

— **Napad na naše uradnike.** Po mestu kroži govorica, da sem pri trg. protestnem zborovanju dne 24. t. m. napadel tudi naše uradništvo. Ta govorica je zlobno izmišljena, ker se o kakem uradništvu sploh ni govorilo. — V. Weixl predsednik trg. gremija.

— **Mesto venca na grob gospoda dr. Kukovca, odvetnika v Slov. Bistrici,** je daroval dr. Urban Lemež, odvetnik istotam, 50 K za dijaško kuhinjo. — Srčna hvala!

— **Komanda 45 pešadijskega polka** je nabrala med častniki, podčastniki in vojaki za žrtev četrtega oktobra 3090 K.

— **Sprememba.** Osební vlak štev. 32g proti Dunaju odhaja iz Maribora gl. kol. ob 18. uri 40 min.

— **Novi vojni redi** so na prodaj pri osebni postajni blagajni. Cena lista I. 6. din., listu II. 4. din.

— **Občinski gospodarski urad** naznanja, da je dospel domači kristalni (bel) sladkor. Cena istemu znaša: za trgovce, društva itd. 56 K za konsumente pa 60 K za kilogram; odmerek pa en kilogram za osebo. Tozadevna nakazila se bodo izdajala počenši s 30. novembra t. l. Takratni veljavni odrezek „vinotok 1920“. Sladkorna oddaja se zaključuje z 31. decembrom t. l.

— **Društvo jugoslovenskih akademikov v Mariboru** priredi s sodelovanjem tukajšnje srednješolske mladine v prazno narodnega praznika 1. decembra 1920 slavnostno akademijo v

Narodnem gledališču. Ob 11. uri popoldne se vrši akademija za višje razrede srednjih šol. Parter in galerije so namenjene dijaštvu, d čim se bodo lože in balkoni prodajale za ostalo občinstvo. Cena loži za 5 oseb je 100 K balkon-ki sedeži 10 K. Predprodaja lož in balkon-kih sedežev se vrši od pondeljka popoldne 28. t. m. v gledališki blagajni. Spored: 1. vojaška godba; 2. slovenski govor; 3. živa slika; 4. trio (izvajajo gojenci Glasbene mace); 5. srbska deklamacija; 6. mešan zbor učiteljska; 7. sloven-ka deklamacija; 8. vojaška godba; 9. živa slika. Ker je čisti dobiček te prireditve namenjen ravnetu srednješolskemu dijaštvu in ima cela prireditve domoljuben značaj, pričakujemo da bo občinstvo posetilo akademijo v prav obilnem številu. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo.

— **„Družba sv. Cirila in Metoda“** proda v Slovenski Bistrici: 1. Hišo št. 83, gospodarsko poslopje in vrt, vl. št. 84 kat. občine Slovenska Bistrica. 2. Njivo, imenovano „pri Crnicu“ (pri Sinterjevem grabnu) parcela 189 iste vlož. štev. in občine. 3. Travniki parc. 923/1 in 923/3 iste vlož. štev. in občine. Ponudbe je poslati na vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani do 10. decembra 1920.

— **Trgovska pogodba z Italijo.** Opozorja se vse interese iz trgovskega in industrijskega stanu, ki si hočejo zagotoviti izvoz in uvoz med Jugoslavijo in Italijo, posebno s Primorjem, Trstom itd., da to nemudoma in sicer najkasneje do pondeljka 29. t. m. dopoldan prijavijo trgovskemu gremiju. Dne 30. t. m. se namreč vrši tozadevno pogajanje pri trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani, kjer je treba imeti zbrane vse želje naših interesentov.

— **Preložitev nemških šol na Češkem.** Nemški listi poročajo, da je sprejel predsednik Masaryk v četrtek deputacijo proforskih kolegijs, ki so z njim obravnavali vprašanje o preložitvi obeh nemških visokih šol v nemške nasebine. Masaryk je izjavil, da uvidava tudi sam potrebo preložitve. Pri tej priložnosti se je prosilo predsednika za preustroj montanističnega oddelka na nemški tehniki in o ustanovitvi nove nemške trgovske visoke šole.

— **Jugo-lovenska Matica v Mariboru** priredi v torek dne 7. decembra čajni večer s petjem, godbo in predavanjem. Prireditve bo zanimiva in lepa, prva te vrste v Mariboru. Opozorjamo na njo mariborsko občinstvo.

Odbor.

— **Tečaj za srbohrvaščino.** Na splošno željo sem se odločil pričeti s poukom srbohrvaščine za slovenske inteligente. Pouk bi se vršil dve uri na teden. Kdor želi pristopiti, naj to uistmeno ali pismeno sporoči najpozneje do 30. novembra. Josip Ribarič, Tattenbachova ulica 17-II.

Koga se boje klerikalci?

Klerikalci se boje demokratov. Koga se boje narodni socijalisti? Narodni socijalisti se boje demokratov.

Klerikalci podpirajo narodne socijaliste in gredo skupno z njimi proti demokratom.

Sokolstvo.

o Sokol v Mariboru izreka br. Poldiju Hallerju za podarjeni znesek K 100. — iskreno zahvalo. — Živili posnemalci!

Odbor. o Sokol v Hočah je nabral med svojimi člani in članicami za žrtev četrtega oktobra 802 K. Posnemajte!

Kaj je politika?

Šušteršič je rekel: Kdor ni z nami, je proti nam in mi ga stremo. Volilec, zapamti si, mi bomo vedeli, v katero smer ti hočeš krogeljico!

Sloven. narodno gledališče.**Repertoire bodočih dni:**

V soboto 27. „Morala gospe Dulske“. Izv. abon.

V nedeljo 28. popoldne ob pol 15. uri „Ples v opai“. — Zvečer ob pol 20. uri „Charleyeva teta“, izven abon.

V ponedeljek 29.: Zaprt.

V torek 30.: „Amazonke“, izven abon. — Dirigir iz prijaznosti skladatelj sam.

V sredo 1. dec.: „Noč na Hmeljniku“, izvirna noviteta. Slavnostna proslava d. uve obletnice proglašenja kraljevine SHS. — Pred igro d. ži slavnostni govor prof. Ribarič in godba igra jugoslovnsko ouverturo.

V četrtek 2. dec.: „Pohujšanje v dolini Sent-Morjanski“. Ab. B—10.

V petek 3.: Zaprt.

V soboto 4. dec. popoldne ob 16. uri „Smrt majke Jagovića“, diška predstava.

— Iz pisarne Slov. narod. gledališča. V soboto se ponovi iz lanske sezone priljubljena komedija „Morala gospe Dulske“. V nedeljo je pa zadnja večerna uprizoritev zabavne veseligrice „Charleyeva teta“. Prihodnji teden bomo imeli dve noviteti. V torek gre preko našega odra edina slovenska opereta, ki je vspela in prodira na vseh jugoslovenskih odrih „Amazonke“. Njen skladatelj Viktor Parma bo iz prijaznosti sam dirigiral pri premijeri. V sredo je slavnostna predstava, s katero se bo proslavljalo drugo obletnico proglašenja kraljevine SHS. Igrala bo vojaška godba, gosp. prof. Ribarič bo držal slavnostni govor in uprizorilo se bode izvirno noviteto „Noč na Hmeljniku“ dr. I. Laha. Pisatelj, katerega poznamo iz lanskega „Pepehuha“, bo prisostvoval predstavi.

Razloček: Pesek-Jugoslavija, SLS-NSS.

SLS je Peska kupila, da ji v „Jugoslaviji“ dela reklamo za volitve.

Pesek je kupil NSS, da dela zanj reklamo pri volitvah.

Najnovejša poročila.**Poštna služba za volitve.**

LDU. Ljubljana, 26. nov. Ob priliki volitev vrše večji brzojavni in telefonski uradi od 27. t. m. — do 30 t. m. permanentno brzojavno in telefonsko službo. Manjši uradi, pri katerih je uslužbena samo ena uradna moč, imajo izven uradnih ur pripravnostno službo, t. j. isti bodo v volilnih zadevah občinstvu vsak čas na razpolago.

Proslava 1. decembra v Beogradu.

LDU. Beograd, 26. nov. Beograjska občina je pričela s pripravi za svečano proslavo 1. decembra.

Bolgarski poslanik pri regentu.

LDU. Beograd, 26. nov. Regent je včeraj prejel v avdijenci tukajšnjega bolgarskega poslanika Kos'o Teodorova. Obisk ni imel uradnega značaja.

Madžarsko rovarjenje na meji.

LDU. Beograd, 26. nov. „Pravda“ javlja iz Segedina: Madžarska vlada je pričela razporejati čete frankovcev, podkupljenih za vpad v Jugoslavijo ter izživanje prebivalstva ob priliki volitev v konstituantno. Iz Kečkemet je poslanih 200 takih ljudi proti naši meji. Z naše strani je ukrenjeno vse potrebno, da se ti ljudje zavrnejo tje, odkoder so prišli.

Izmišljene vesti.

LDU Beograd, 25. novem. „Pravda“ javlja: Vesti nekaterih listov, ki so jih prevzeli tudi tukajšnji organi naše javnosti, glede kombinacij o nasledstvu prestola v naši kraljevini, so popolnoma izmišljene.

Patrijarhični sinod.

LDU Beograd, 26. novembra. Stavljen je patrijarhični sinod, ki bo skupno z patrijarhom reševal cerkvena vprašanja.

Povišanje častnikov.

LDU Beograd, 26. novembra. Izšel je ukaz, na podlagi katerega bo deset višjih častnikov po prestatem izpitu povzdignjenih v generalštabne častnike. S tem upajo od pomoči pomanjkanju generalštabnih častnikov.

Železniška konferenca v Bernu.

LDU Beograd, 26. novembra. Danes so odpotovali v Bern delegati, ki jih je designiralo prometno ministrstvo, da se udeležijo mednarodne železniške konference, ki se odpre dne 28. t. m.

Italijanski časnikarji v Beogradu.

LDU Beograd, 26. novembra. Semkaj sta dospela dva italijanska časnikarja, posebni poročevalci „Seccola“ in „Corriere della Sera“. V Jugoslaviji ostaneta nekaj mesecev in bosta proučevala razmere v naši državi. Poročevalci „Corriere della Sera“ ostané v Beogradu do otvoritve konstituantne, nato pa bo obiskal tudi Zagreb, Sarajevo in Ljubljano ter druga mesta Jugoslavije.

Trumbić v Splitu.

LDU Beograd, 26. novembra. Bivši zunanji minister dr. Trumbić odputuje v soboto v Split.

Naš delegat pri reparacijski komisiji.

LDU Beograd, 26. novembra. Prometno ministrstvo je delegiralo za delegata v avstrijski komisiji reparacijske komisije na Dunaju Zarka Zavadila, vi-

šjega inženirja državnih železnic. Imenovana komisija se bo pečala z dobavo premoga iz pečuskega premogovnika. Zavadila ima nalog, da zastopa interese naše države, da bi se dosegla čim večja količina premoga, posebno za promet v Bački in v Banatu, ker so bile tudi do- slej ondotne železnice skoro izključno oskrbovane s pečuskim premogom.

Amerika odlikovala 50 naših častnikov.

LDU Beograd, 26. novembra. Amerikanska vlada je naznanila naši vladi, da je na predlog departementa za vojno mornarico bilo odlikovanih 50 naših najbolj zaslužnih častnikov, ki so se odlikovali v evropski vojni.

O ustavi.

LDU Beograd, 26. novembra. „Politika“ javlja: Kar se tiče sprejema ustave, kaže vse, da se bavi vlada z mislijo, da predlaga, naj za sprejem ustave zadostuje navadna večina glasov, kar se tiče poslovnika za konstituantno, je večina ministrov mišljenja, da je treba preprečiti tehnično obstrukcijo in omogočiti konstituantni uspeh pri delu.

Ukinjeno mesto.

LDU Beograd, 26. novembra. Ministriški svet je sklenil, da se v zunanjem ministristvu ukine mesto pomočnika ministra.

Naš opravnik v Bukarešti.

LDU Beograd, 26. novembra. Za opravnika poslov v Bukarešti je imenovan Stefan Pavlović, ki odputuje jutri na svoje mesto.

Francija ne pripozna sovjetske Rusije.

DKU Pariz, 26. nov. Leygues zavzema napram sovjetski Rusiji ravno isto stališče, kot prejšnja francoska vlada. Francija ne bo pripoznala sovjetske Rusije. Vendar pa Francija ni z Rusijo v vojnem stanju in tudi ne misli na kako blokado. Privatni krogi lahko kupujejo kot prej z Rusijo, pri francoski vladi ne bodo smeli intervenirati, ako ne bodo dobili blagovnih pošiljk. To stališče je popolnoma identično z onim Milleranda.

Zveza med Litvinsko in sovjetsko Rusijo.

DKU Berlin, 26. novembra. V tukajšnjih diplomatskih krogih se govori, da se je sklenila med Litvinsko in sovjetsko Rusijo zvezna pogodba.

DKU Varšava, 26. novembra. (Brezlično) Ruska vlada se je sporazumela z Litvinsko, da ne bo dopustila zasedbe Vilne po Celigorskem, ker bi

bilo to v protislovju z določbami, sklenjenimi v Rigi.

Prestolno vprašanje na Grškem

DKU Atene, 25. nov. Vlada je objavila na grški narod sledi razglas: Z volitvijo je grški narod pokazal v prestolnem vprašanju jasno in kategorično svojo voljo. Razlogi, radi katerih je moral kralj zapustiti deželo, in dogodki, ki so potem sledili, zahtevajo, da se izrazi ljudstvo za njegovo vrnitev s plebiscitom in da je bila d. viza „presto!“ in „moja moč je ljubezen naroda“ vedno neizpremenjena. Grški narod se toraj poziva, da pride 18. decembra na volišče. S tajno volitvijo naj narod pooblasti vlado, da zaprosi kralja, da se vrne zopet v domovino in prevzame izviševanje svojih velikih nalog.

Francoski mlistrski predsednik v Londonu.

DKU London, 26. novembra. (Brezlično). Francoski ministriški predsednik Leygues je došel v London ter imel danes pogovor z angleškim ministriškim predsednikom.

Rusko vojno poročilo.

DKU Moskva, 26. novembra. (Brezlično). Vojno poročilo z dne 25. nov. V mazurskem ozemlju zasledujemo ostanke Balachoviczeve konjenice ter iščemo razkrojene ostanke armade. Severnozahodno Zbrucze nadaljujemo zasledovanje sovražnika. Na drugih frontah vlada mir.

Ameriška akcija za Evropo.

DKU Pariz, 26. nov. Predsednik nove ameriške otroške pomožne akcije za srednjo in vzhodno Evropo se je izjavil, da so zastopniki raznih organizacij prišli do zaključka, da zamore le ameriški narod z združenimi močmi preprečiti nezasišano tragedijo. Vse ameriške države naj uvedejo nabiranje darov.

Amerika hoče trgovinskih stikov z Rusijo.

DKU. Pariz, nov. Po nekem poročilu iz Washingtona se predloži pri sestanku senata predlog republikancev, naj se stopi v trgovinske stike s sovjetsko Rusijo in naj se takoj pripozna sedanje vlado.

Zahtevajte o vsaki gostilni „Tabor“.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Naznanilo.

Podpisana tvrdka

„Vinska trgovina Hoppe & Valjak, Maribor,

specijalna trgovina vin v steklenicah“

naznanja, da se je dne 10. t. m. radi izstopitve njenega dosedanjega družabnika gospoda Gjura pl. Valjaka opustila. — Dosedanji prvi družabnik Vilko Hoppe, ki bo vodil trgovino dalje pod uradno protokolirano firmo:

„Vinska trgovina Vilko Hoppe, Maribor,

specijalna trgovina vin v steklenicah“

naznanja obenem svojim trgovskim prijateljem, da se je preselil iz dosedanjih lokalov starega stolpa na Pristanu št. 10 v nove, bivše last:

„Vinske trgovine Anton Badl, Krčevina“

(Ob mestnem parku.)

V nadi, da bodo dosedanja trgovski prijatelji prvoimenovane tvrdke prenesli vse svoje zaupanje in naklonjenost na novo, beleži z velespoštovanjem

Vilko Hoppe, Maribor, vinski trgovec.

Kdo so narodni socijalisti?

Narodni socijalisti so bivši malkontentni demokrati.

Njih voditelji so dobili primerna korita, ker pa niso postali takoj generali, so ustanovili strančico, ki jo najmanjša v državi.

Gospodarstvo, trgovina.

Cene na raznih tržiščih. Marselj:
Cene v frankih za 1 q: Pšenica 100, oves 64, koruza 77, ječmen 91, riž 75, riž 170 — 300. Sveže grozdje 300, jabolka 250, hruške 250, breskve 300, suho grozdje 450, suhe slive 250—500, suhe smokve 100. Govedina 900, teletina 980, ovčje meso 1100, svinjetina 1070, koze: goveje 800, konjske 600, svinjske 2000. Pšenična moka 125, koruzna 110. Vino: belo 120, črno 90, žganje 600. Kava: Rio 170—180, Santos good 190, Santos superior 200. Sladkor: kristalni Java (100 kg) 325, poper, črni (50 kg) 180, beli 350, čaj (100 kg), Annam Souchong 500, Ceylon Kaisov 550, Orange Pekoe Canton 1500, Assam Orange Pekoe 1600, cimet 420, čokolada 700, milo za pranje, nad 72 odstotno 310. Sofija: Cene v levih a 1 kg ali 1 l: Meso, svinjsko, 300, slanina 40, sala 46—48, govedina 20—24, ovčje 20—24, mast, svinjska, 53—55, ovčja 50—52, makaroni 13—15, ječmena kaša 10, slive 15—16, jaja 1.50, mleko, sladko 7, kislo 9, kruh, črni 3.50, beli 5, vino 20—22, žito (100 kg) 300, riž 250, ječmen 220, proso 230, zob 180, moka (1 kg) 84 odstot. 3.80, bela 5, koruzna 2.50, otrobi 1.10—1.20, seno 1.40—1.50, sladkor v kockah 25, kava 50—55, riž 24, evropski 18, poper 36—40, paprika 22, limonova kislina 180—200, čaj 95—110, soda 10—12, milo 30—36. Varšava: V mali prodaji je kg sladkorja po 58.50 poljskih mark. Bačka: Pšenica a: K 930—950, ječmen 520, zob 250—270, koruza: nova 340, v starih 240, slara 300—360, moka: št. 0 14.40, ostala 13—13.40, svinjetina živa 28—29, svinjska mast 40.

Do katere luke želi Madžarska dostop? Neki ekonomski list v Budimpešti poroča, da se je izvedel med trgovskimi krogi plebiscit, za katero luko da se izjavijo. Skupno jo bilo oddanih 4625 glasov, od katerih je odpadlo na Trst 2970, za Genovo 1400 in samo 255 za Reko.

Izvoz in uvoz Rusije. Po statistiki carinskega urada v Revalu, preko katerega gre največji del uvoza v sovjetsko Rusijo, sporoča, da je šlo v drugi polovici meseca avgusta skozi Reval v Rusijo 97 vagonov blaga. Od teh je bilo 36 vagonov poljskega orodja, 3 vagone kož, en vagon kemikalij in en vagon soli. Značilno je za sedanjo Rusijo, da mora uvažati kože, medtem ko je bila pred vojno druga država na svetu, ki je izvažala kože. Leta 1913. je izvažala Rusija samo v Nemčijo kože v vrednosti 20 milijonov mark. Kar se tiče produkcije soli, je Rusija prva in najbogatejša država na svetu v tem predmetu.

Nove poštne znamke. Poštno ministrstvo je, kakor znano, naročilo za 180 milijonov dinarjev v Ameriki novih poštних znamk. Sedaj je došla v Beograd prva pošiljatev v iznosu 60 milijonov dinarjev. V tej partiji se nahajajo tudi tri vrste invalidskih znamk, ki se bodo dale v promet v korist invalidov. Nove znamke bodo prišle v promet v začetku prihodnjega leta.

Pomanjkanje lokomotiv na Ruskem. Sovjetska Rusija je imela l. 1916. 18.230 uporabnih lokomotiv. Sedaj je padlo to število na 3.069. Razumljivo je radi tega, da nazaduje v Rusiji promet. Rusija ima v Turkestanu osem milijonov pudov bombaža, uvesti ga pa zmore v Rusijo le dva vlaka mesečno. Radi tega nazaduje kultura v Turkestanu zelo vsled nemožnosti izvoza. V Uralu je izdelanih nad 25 milijonov pudov železa, tvornice pa zamorejo dobiti mesečno le en vlak tega železa v izdelavo.

Amerikanski konzulat v Zagrebu se opusti. „Novosti“ poročajo s poučne strani, da se namerava v najkrajšem času opustiti ameriki konzulat v Zagrebu in sicer iz skoro neverjetnega razloga, ker ni mogla še do danes dobiti prostora za urad. Razumljivo je, da bi bil to skrajno neljub udarec za naše ljudi, ki bodo morali zopet porabiti mnogo denarja in časa, ker bodo prisiljeni iti po vsako informacijo v Beograd.

Begunci!**Begunci!**

Edini begunski kandidat je Vaš rojak

DR. MILKO BREZIGAR.

Kdor hoče rešiti zaslužnjeno Primorje in Koroško, naj voli
demokratsko kandidatno listo,
ki je obrobljena z barvami državnega edinstva, naj vrže
krogeljico v
tretjo skrinjico.

Napredni volilci!

Ne dajte se bogati po demagoških frazah narodnih socialstov! Narodni socialisti obljubujejo vsakemu zlate gradove, dasi se zavedajo, da ne bodo mogli svojih obljub držati ker v ustavotvorni skupščini ne bodo ničesar pomenili.

V ustavotvorni skupščini se bo odločila usoda naše države.

Kdor cepi napredne vrste, tira našo državo v pogubo.

Narodni socialci niso čisti naprednjaki, ker simpatizirajo s klerikalci in sklepajo z njimi pogodbe proti naprednjakom.

Volilci, ne dajte glasu narodnim socialcem, ki razdirajo enotno napredno fronto le iz samoljubja nekaterih voditeljev.

Narodni socialci niso ničesar storili za delavstvo, ničesar za uradništvo.

Narodni socialci rušijo napredne vrste z verižniškim denarjem verižniške firme „Impex“.

Demokratska stranka bo najmočnejša v parlamentu in bo kot taka vodila boj za službeno pragmatiko in zvišanje plač.

Kdor je pravi socialist, bo itak volil socialne demokrate, kdor je naprednjak, pa bo volil Jugoslovansko demokratsko stranko.

Kdor hoče državi dobro, bo glasoval za najmočnejšo stranko, ki ima zaslonbo v vsej Jugoslaviji, za JDS.

Združite torej vse napredne glasove in vržite krogeljico v

tretjo skrinjico

in glasujte za

demokratsko listo

obrobjeno z narodnimi barvami!

Volilci!

Demokratska stranka je ustvarila združeno Jugoslavijo.

Demokratska stranka je obvarovala Jugoslavijo pred napadi protidržavnih strank in je steber Jugoslavije.

Varujte se praznih besed ljudi, ki hočejo enotno napredno fronto cepiti.

Kdor cepi napredne vrste, podpira klerikalce, slabi in razkraja državo.

Z vsakim glasom, ki ga ne oddaste demokratom, podpirate škodljivce naroda in sovražnike države.

Klerikalci nočejo močne in enotne Jugoslavije, ker bi v taki državi nič ne pomenili.

Klerikalci hočejo klerikalno Slovenijo s farovško avtonomijo.

Klerikalci niso prijatelji ljudstva, njim gre za duhovniške koristi in vladna korita.

Kdor hoče urejene razmere v državi, kdor noče biti hlapec farovža, naj voli

demokratsko listo,

obrobljeno z državnimi barvami,
naj vrže krogeljico v

tretjo skrinjico.

Kultura in umetnost.

+ Simfonični koncert v Mariboru! Mariborska ujaška godba otvori kakor lani in predlani tudi letos serijo simfoničnih koncertov. Kdor je poslušal omenjene koncerte, ve, kakšnega velikega pomena so take prireditve za povzdigo kulture posebnost v Mariboru, ki je edino mesto, kjer je vojaška godba prva po prevratu začela prirediti koncerte te vrste in tega obsega. Kakor slišimo, priredi karnelnik Ferdo Herzog letos sredi decembra svoj prvi koncert v tej seziji (8. simf. koncert po prevratu). Snored: 1. Zdenko Fibich, Uvertura »Noč na Karlsteinu«; 2. Vítěslav Novák, Slovaška suita (5 delov); 3. Anton Dvořák, Polednice (Simf. slika); 4. Richard Wagner, Predigra k Meistersinger. Za to serijo so še predvideni: Čajkovsky. Na enem koncertu se bodo razvnela samo dela mariborskih skladateljev. Pomnožen orkester bo štel kot lani, tudi letos čez 80 godbenikov.

+ Zrnie. Mariborski kulturni vestnik. Izšla je šesta številka ter prinaša naslednjo vsebino: Radivoj Rehar, Ob večeru. (Pesem.) — Radivoj Rehar, Zgodba. (Pesem.) — Dr. Ljudevit Puko, Dramatski pesništvo. — R. Verovšku in Borštniku v spomin. — Vladimir Levstik, Pohišanje v dolini šentflorjanski itd. Posamezna številka stane 3 K. Naroča se pri upravi »Slov. nar. gledališča« v Mariboru.

+ »Ljubljanski Zvon«. Izšla je 9. št. s sledečo vsebino: Igo Gruden, Tržaškimi bratom. — Ivo Šorli, Gosna Silvija. Povest. (Dalje.) — J. A. G., Iz Cimpermanovega kroga. — Miran Jarc, Pri oknu. — Ivan Zorec, Mana. (Iz zbirke »Pomenki«). (Konec.) — Dr. Francé Goršič, Osamoraslem pravu. (Konec.) — Stano Kosovel, Novembrska. — Milan Fabjančič, V plamenih. — C. Golar, Gozdna. — Dr. August Zigon, Korykova pogodka z Blaznikom iz l. 1838. (Dalje.) — Franjo Roš, Poletje. — Ivan Albrecht, Tomileve Tine mlada leta. (Dalje.) — Joka Zigon, Pesem. — Književna poročila, Vladimir Levstik, Višnjeva renatica. (J. A. G.) — Marija Kmetova, Bilke. (V. Levstik.) — Markič Mhael, Izvolnjena in izenačena s'logistika. (Konec.) — Sibe Milčič, Knjigi radosti. (Miran Jarc.) — Laza K. Lazarevič, Izabrane pripovedke. (Ivan Zorec.) — Kronika, Dva članka A'freda Jensena (Dr. Vojeslav Moč) (Konec prihodnj.) — Nove knjige. Uprava je morala s to številko povišati »Zvon« za 20 K letno.

Priporočljive domače tvrdke:

Trgovina z usnjem in čevljarских potrebščin

Armin Elinger

Maribor, Kralja Petra trg št. 9

Trgovina z usnjem in čevljarских potrebščin

Kohnstein in Reismann

Maribor, Slovenska ulica šte. 20

Andrej Ham

čevliar

Vetrinjska ulica 9

Jakob Dogša

čevliar

Vetrinjska ulica št. 20

Zaloga čevljev, oblik, perila ter galanterijskega blaga

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg šte. 2

Marufakturna trgovina

Hugo Ihl

Aleksandrova cesta

== Delikatesna trgovina ==

Feliks Pučko

Aleksandrova cesta št. 31

Trgovina z mešanim blagom in domačimi pridelki

Resnik in Vahič

Krčevina pri Mariboru 203

Mihael Živec

gostilna »Pod Pohorjem«

Pekre pri Mariboru

Josip Škof

pleskar in slikar

Maribor, Orožnova ul. 6

Mala oznanila.

Kuharico išče lekarnar Ivan Vidmar, Glavni trg 20. Plača dobra, oglašiti se je v le-karni. 826

Plašč za strojevodje, opremljen s kožuho in se prodaja. Vprašati: Spodnja Radvanjska cesta 6-I. 829 3-1

Rožna ašurna dela se po nizki ceni sprejemajo v Meljski cesti 67, vrata 16. 830

Hiša z velikim vrtom, gospodarskim poslopjem in svinjskimi hlevi se po nizki ceni prodaja. Polasnila: Pobrežje, Bismarkova cesta 7. 821 3-2

Prodaja se: Starodavne slovenske ročno slikane slike, 2 polci za knjige, omara, posteljni vložnik s taneto, voziček za dec (Brenabor), ogledalo, madraci, kuhinjska posoda. Glavni trg šte. 18, II. ndstr., vrata 7. 822 2-2

Prodaja se ceno: 1 zimska suknja in 1 zimska obleka za gospoda srednje postave, kakor tudi 1 klobuk in eno črno ča-tniško parno joro z dvojnimi prsi. Vraša naj se: Vrazova ul. št. 6, pri-tilje, levo.

Prva slovenska brivnica se slavnemu občinstvu pri-poroča. Za točno in čisto postrežbo se jamči. Fran Novak, brivski mojster, Aleksandrova cesta št. 22. Greg. G. Gređič. 243, 773

DAMSKI MODNI SALON

Mileva Zakrajšek

Aleksandrova cesta šte. 45-I

izvršuje hitro in solidno vse v garderobo elegantne dame spadajoče obleke. Za kostume in plašče damski krojač.

Prenajanje st rih oblek.

674 6-6

Jos. Martinc

Maribor 625

Galanterijska veletrgovina

Stavbeno in umetno ključavničarstvo

Ferdo Babič

Maribor, Splavarska ul. 3

Prevzema vsa v to stroko spa-dajoča dela. Postrežba točna!

Cene solidne! 10-3

P. n. občinstvu nazna-njam, da sem otvoril na Aleksandrovi cesti 30

brivnico

ter se slavnemu občinstvu najtopleje priporočam.

Jernej Piri

koroški begunec

V moški kaznilnici Maribor se srejejo navadna krojaška dela

večjem obsegu, kakor krpanje vreč i. t. d. Tozadevna pojasnila se dobijo pri upravi zavoda.

824

Podpirajte domačo obrt!!

Stavbeno in umetno ključavničarstvo

Franjo Kumerc

MARIBOR Pod mostom MARIBOR

Prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor tudi popravilo vseh poljedelskih strojev, mlatilnic itd. 705

Postrežba točna! Cene solidne!

Podpirajte domačo obrt!!

Za božična in novoletna darila

priporočam vsakovrstne dobro idočee ure, zlatino in srebrnino po znižanih cenah 804 3-1

Lorenc Stojec, urar

Jurčičeva ulica (Edm. Schmidgasse) št. 8

Popravlja vsakovrstnih ur in gramofonov izvršujem dobro in po ceni.

IVAN KVAS

686 5-5

klobučarstvo in slamnikarstvo

Maribor, Meljska c. 74

Tihomir S. Milošević

carinski posredovalec 816 2-1

Maribor, Koroščeva ulica 7-II
je pričel poslovati v svoji pisarni kot carinski posredovalec za carinske posle v Mariboru ter se priporoča sl. občinstvu za posredovanje pri carinjenju za vse vrste uvoznih, izvoznih in prevoznih ekspedicij blaga, kakor tudi za nasvete in zastopanje v vseh carinskih zadevah.

STANJKO JOSIP

kolarski mojster 784 5-1

Jugoslovanski trg št. 3

Motorje za istosmerni tok

(Gleichstrom)

16 HP, 3 HP, 1½ HP in ¼ HP z napuščaji (Anlass), ter motor na plin prodaja

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Stekla za ure

vse velikosti po znižanih cenah ima v zalogi

Alojzij Pauschin, trgovec

Ljubljana

825 2-1

Govorite povsod slovenski!

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.

Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Franc Filipič

pečar

Maribor, Milnska ulica 35

se priporoča za stavljenje peč in štedilnikov. Prevzame vsa popravila po najboljši izpeljavi. 823

250 K nagrade

tistemu, kateri mi preskrbi v mestu nemeblovano sobo in kuhinjo. Ponudbe pod št. P. na uravo tega lista. 820 3-2

Prepričajte se, da kupite najboljši in najcenejši

čevlje

v trgovini 733 10-7

Anice Traun,

Maribor,

Grajski trg št. 1

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem preselil mojo manufakturno trgovino iz Tkalske ulice št. 6 v Slovensko ulico št. 12 (vokal Gosposke ulice). Če želite dobro in po ceni blago za oblake, po meri sukno, platno, perilo, nogavice itd. obiščite

Miroslav Nabergoj-a, Maribor

Slovenska ulica 12.

817 5-1

Direkten uvoz!

Tovarniške cene!

Pohištvo

Spalne, jedilne in gospodarske sobe, kuhinjska oprema, podložki, modroci, otomane, spaln in dekorativni divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsakem slogu od preste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri trdnosti za pohištvo

KAREL PREIS, Maribor

Staničkov trg št. 6

Svobodni ogledi

217

Ceniki zastoj!

Zadružna banka

Centrala: SPLIT

Podružnice: MARIBOR, Zagreb, Novi Sad

Afilijacije:

Zadružna banka Reka, Zadružna štedionica Trst

Osnovn. glavnica: K 50.000.000—

Bankovni oddelek:

Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila na vsa tuzemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelek:

Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjalnica:

Kupuje in prodaja tuje valute, devize in teke, ter vse vrste domačih in tujih efektov.

Vloge:

Sprejema denar na vložni ziro in tekoče račune ter jih obreštuje pod najboljšimi pogoji.

Podružnica Maribor

Gosposka ulica 20 (Pirchanova hiša)

prične s poslovanjem

743

1. decembra 1920.

Pohištvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46-53

Peter Hochegger in drugovi

priporočajo

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz mehkega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.